

פסקי רב שלמה זלמן ברוין לכבוד יום הזכרון - שיעור 832

I. פסקי רב שלמה זלמן הנמצאים בשערים מצויינים בהלכה

(א) שויתי ה' לנגדי תמיד - עיין בספר שערים מצויינים בהלכה (ה - ה) שישתדל האדם להשיג מציאת השם ע"י החקירה בדרך השכל והסברה (חובת הלבבות שער סיחוד - ג) אמנם שההמון אינם מסוגלים ללמוד חכמה זו (מורה נבוכים ה - פ"ח) ובכוזרי כתב שהעיקר גדול בקיום התורה הוא אל תתחכם הרבה

(ב) אסור לילך ארבע אמות בלי נטילת הידים בקם ממטתו כבוקר אבל העולם סומכים אגמרא (צרכות כ"ה): דכל הבית כד' אמות ומ"מ סיים דיראת שמים יחמיר בזה ושאיין להקל רק בשעת הדחק (ז - ה)

(ג) אם נגע במאכל קודם שנטל ידיו אין לאסור המאכל (שו"ע ז - ט"ז) דדבר שאסור משום רוח רעה מותר בדיעבד (בב"י י"ד סימן ו) ועוד דהרמב"ם לא חייש לרוח רעה שאין מצויה בינינו וכ"כ המג"א (קט"ג) וכ"כ בים של שלמה (ז - ז)

(ד) בית הכסא שלנו אין בו דין בית הכסא מפני שנשטפין מיד לחוץ ועוד מפני שהחדר מיוחד לשאר דברים מ"מ נכון להחמיר וכ"ש לברך מחוץ

(ה) מותר להכניס מים במקרר שיעשה קרח דבזמנינו שמשתמשים בהקרח ליתנו בכוס מים להקר המים לכן יש שם משקה עליו ושותים אותו כן אין זה נולד משא"כ בזמנם (שו"ת דובב משרים ל"ה) שהיו רוצים שישאר נגלד וקרוש ולכן אין שם משקה עליו (פ - י"ח)

(ו) עשה קשר אחד ועליו עניבה ראוי להחמיר לכתחלה מ"מ אין לגעור במי שעושה כן (פ - מ"ג)

(ז) אסור לשפשף השיניים במברשת דהוא פסיק רישא להוציא דם מחניכים (פ - מ"ח) וע"ע באג"מ (ה - קי"ז)

(ח) בית הכסא שנסתם ע"י נייר וכדומה מותר לדחוף בכלי המוכן לזה ולפותחו דהוי תיקון דרבנן לכבוד הבריות (פ - ס"ט) וע"ע באג"מ (ז - מ - ט)

(ט) בענין קבלת הסמיכה להיות מורה הוראה כתב אע"פ שאין לו סמיכה אם בקי דינו כמומחה (סו"ט כ"ה - ה) ואם אינו בקי בהוראה לא מהני הסמיכה (קפ"ח - י"ג)

(י) מי שנתחלפו לו כליו במקומות שרבים מתאספין המנהג שאין מקפידין בדבר ומשתמש כל אחד בשל חבירו עד שיפגשו ומחליפין בחזרה (קפ"ז - ט"ז) וזה כהערוך השלחן וע"ע באג"מ (ה - ט - ז) דצריך תקנה על זה

(יא) מותר להזכיר שמו של אותו האיש ושם אמו אע"ג דההמון עם נזהרים בזה דגם שאר בני אדם נקראים כן ובעל נפש ירחיק מזה (קס"ז - י"ד)

(יב) אם אינו יודע יום מיתת אביו ואמו מותר לקבוע יום אחד לשניהם (כ"ח - ז)

(יג) העיקר דששת מצות חיובן תמידי ולא יפסקו אפילו רגע אחד מהם (כ) שיש אלקות (ב) דאין זולתו (ג) והוא אחד (ד) לאהבו (ה) וליראתו (ו) ולא תתור (ז - ח בשם החינוך)

II. פסקיו ששמעתי מפי הרב

(א) אין איסור להשתמש בביבי וויפס שאינו מתכוין לסחוט והוי רק פסיק רישא שהולך לאיבוד ולכבוד הבריות יש להתיר והמחמיר יחמור על עצמו ולא על אשתו

וכן שמעתי מרב דוד פיינשטיין דכן סבר רב משה (אג"מ 3 - ע)

- (ב) מי שישב בבית הכסא ואין לו נייר קרוע יכול לקרועו בשינוי כגון במפרקו
- (ג) מותר להסיר השלג ממדרגות ביתו שהם ברשות היחיד אבל רק כדי הילוך איש אחד ולא יותר
- (ד) הוא חתם כנגד עשיית עירוב לכל ברוקלין אבל לא ברחוב פרטי ודלא כהאג"מ (ד - פ"ז-פ"ט) דאסר אפילו רחוב פרטי
- (ה) הרב לא התיר להוציא ע"י נכרי חולה או זקן שהוא בתורת חי נושא את עצמו בכסא גלגלים לרה"ר לשמחה במשפחתו וג"כ לא רצה לאסור (yellow light) ואבאר
- (ו) לא רצה להתיר לבן לנסוע לארץ ישראל בשבת להיות עם אמו שהיא מסוכנת בבית חולים
- (ז) מותר לומר לנכרי לפתוח המזג אויר ביום חם דהוי שבות דשבות במקום צורך גדול (ז"ה - ה) ודלא כהאג"מ (ד - דף רפ"ז - ז)
- (ח) לא רצה להתיר ליהודי להגביה חום התרמוסטט במפרקו לצרכי חולה שאין בה סכנה
- (ט) אמר לי דמותר לקנח השומן מן הקוגל כשהוא צף למעלה דאין זה אסור משום בורר
- (י) הרב התיר לצוד דבורים בהסוכה אם מצטערים מהם דהוי אינו מינו ניצוד ומלאכה שאינה צריכה לגופה ובמקום מצוה התירו ודלא כהגרש"ז אויערבאך שאסר
- (יא) עיקור הידור באתרוג הוא הגידול וצורתו ולא הנקיות
- (יב) בן תורה שאין לו כל כך ממוץ וקנה ד' מינים יקרים פסולים הם
- (יג) אני הבאתי להרב מן ענפים שנקרא sleeping willows והוא אמר לי שהם כשרים לערכות וחלק על אשתו שאמרה שהם פסולים
- (יד) בענין אם הרב צריך לשמוע אל אשתו אמר לי יסוד גדול דיכול לומר לה "דאני שומע לקולך כמו שאת שומעת לקולי"
- (טו) הרב אכל iceberg lettuce למרור בליל פסח כמו שנהג רב אהרן קאטלר
- (טז) הרב אכל האפיקומן אחר חצות בלא שום תנאי של האבני נזר
- (יז) הרב לא רצה להתיר למי שלובש תפילין בחול המועד להתפלל בבית המדרש ואמר להם להתפלל בהעזרת נשים אבל אינם צריכים לברך ברוך ... שעשני כרצונו
- (יח) הוא סבר דאינו שייך להכשיר המכונת שטיפה (dishwasher) ודלא כהאג"מ (יו"ד 3 - כ"ח-כ"ט) שנוטה להקל ע"ש
- (יט) אין לאסור ללמוד תורה אצל בריכת שחיה אפילו אם שכיח שיגע במקום מכוסה שבגופו (שערים מצויינים בהלכה 3 - ט)
- (כ) הוא סמך על פסקים של ג' מהגדולי האחרונים והם הנודע ביהודה והפמ"ג והחתם סופר
- (כא) העיקר שלמדתי מהרב היה לשמוע להמצב ואם המצב היה קשה מאד צריכים להשתדל למצוא היתרים ואם לאו אין צריכים